

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

4PE81U Skoljuridik och myndighetsutövning, 10 högskolepoäng

School Law and the Exercise of Public Authority, 10 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Avancerad nivå

Fördjupning

A1N

Fastställande

Fastställd 2024-01-22.

Reviderad 2025-01-30. Ändring av institutionstillhörighet till Institutionen för pedagogik samt litteraturlistan.

Kursplanen gäller från och med vårtermin 2025.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet för studier på avancerad nivå samt särskild behörighet: Grundlärarexamen, ämneslärarexamen, yrkeslärarexamen, förskollärarexamen eller motsvarande äldre examen.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- beskriva de rättsliga förutsättningarna för skolans och förskolans verksamhet i form av internationella överenskommelser, skollag, tillämpliga förordningar och

- andra styrdokument med betydelse för skolväsendet
- att utifrån sitt mandat som rektor identifiera, analysera, bedöma och lösa rättsliga problem, bl.a. i syfte att kunna fatta väl övervägda och juridiskt välgrundade beslut i ärenden som innefattar myndighetsutövning
 - klargöra de grundläggande värderingar som skollagen grundas på utifrån etiska perspektiv på samhällsnivå
 - identifiera och beskriva hur dessa värderingar kommer till uttryck i annan lag- och förordningstext på programmatisk nivå samt kunna dra slutsatser om praktiska konsekvenser på huvudmanna- och skolenhetsnivå
 - bedöma möjliga handlingsvägar och beslutsalternativ samt argumentera för dessa med hjälp av lag, förordning och andra rättskällor
 - redogöra för hur den egna skolenheten kan organiseras på ett för barnen/eleverna rättssäkert sätt så att personell stöd och resursfördelning uppfyller författningars krav på att ge alla barn och elever det stöd de behöver
 - urskilja och beskriva rektors mandat och roll som chef och pedagogisk ledare i relation till skollag och läroplan samt mandatets och rollens konsekvenser för rektors ansvar och handlingsutrymme
 - identifiera arbetsrättsliga perspektiv som är relevanta för rektors ansvar som chef samt argumentera för hur beslut angående personal kan hanteras utifrån gällande lagstiftning

Innehåll

I kursen Skoljuridik och myndighetsutövning ges en introduktion till det rättsvetenskapliga fältet, med särskilt fokus på skolväsendets författningar och värdesystem samt dess uppbyggnad och tillämpning. I utbildningen fokuseras rektors uppdrag och mandat som chef och pedagogisk ledare utifrån såväl juridiska, pedagogiska som etiska perspektiv. I kursen behandlas skolans rättsliga förutsättningar som de anges i de lagar, förordningar och styrdokument som styr skolväsendet samt dess tillämpningar i utövandet av rektors myndighetsansvar.

Särskilt belyses skolans uppdrag med fokus på en likvärdig och rättssäker utbildning för alla barn och elever. Utöver den juridiska regleringen av skolans verksamhet och elevers rättigheter behandlas även de stats- och förvaltningsrättsliga principer som har betydelse för skolverksamheten, såsom offentlighet och sekretess, liksom arbetsrättsliga perspektiv som berör rektors roll som chef för skolans personal.

Utifrån kursens innehåll identifieras frågor och förbättringsområden som granskas kollegialt. Begränsade interventioner i form av förbättringsarbete i den egna verksamheten genomförs, dokumenteras och delas.

Civilrättsliga frågor som är frekvent förekommande i skolans vardag tas också upp, t.ex. skolans och elevers skadeståndsrättsliga ansvar. Även frågor om vad det innebär att arbeta i en politiskt styrd verksamhet och att leda verksamhet i styrningen mellan stat och huvudman behandlas från ett rättsligt perspektiv i denna kurs.

Undervisningsformer

Undervisning sker i form av föreläsningar, arbetande obligatoriska seminarier samt professionshandledning i grupp och individuellt i relation till förbättringsarbete i den egna verksamheten.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Examinationerna omfattar fyra skriftliga inlämningsuppgifter samt tre muntliga redovisningar.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

En kursvärdering genomförs under kursens gång eller i nära anslutning till den, och återkopplas till Skolverket.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i denna kurs: 4UV81U Skoljuridik och myndighetsutövning 10 hp.

Övrigt

Rektorsprogrammet är en uppdragsutbildning/befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem.

Det är den skolhuvudman där sökande är anställd som anmäler till Statens Skolverk vilka som ska genomgå utbildningen. För tillträde till kursen gäller att den sökande innehar tjänst enligt ovan beskrivning.

Om samtliga anmälda till programmet inte kan tas emot på utbildningen vid önskad tidpunkt, ska skolhuvudmannen se till att rektorer erbjuds plats i första hand. Bland rektorerna ska nyanställda rektorer prioriteras.

Mottagningsreglerna, övergripande syfte och mål för befattningsutbildningen/programmet regleras i förordningen (2011:183) om befattningsutbildning och fortbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem

Kurslitteratur och övriga läromedel

Boström, Viola & Lundmark, Kjell (red.) (senaste upplagan). Skoljuridik. Stockholm: Liber. (246 sidor).

Englund, Tomas (senaste upplagan). *Utbildning som medborgerlig rättighet*.

Föräldrarätt eller barns rätt eller ...? Göteborg: Daidalos. (154 sidor).

Fisher, David (senaste upplagan). *Mänskliga rättigheter – En introduktion*. Stockholm: Norstedts Juridik. (102 sidor).

Nilsson Rådeström, Nina & Sidenhag, Lina (senaste upplagan). *Juridisk metod i skolan – en handbok för rektorer*. Stockholm: Liber. (106 sidor).

Rapp, Stephan, Linda Löfgren, Skoglund, Peter & Katarina Ståhlkrantz. (2025). *Konflikter och kriser i rektors vardag. Juridik, profession, pedagogik*. Gleerups.

Rapp, Stephan & Skoglund, Peter. (senaste upplagan). *Rektorsprofessionen i ett rättsperspektiv*. (12 sidor). I Ahlström, Björn, Berg, Gunnar, Håkansson Lindqvist, Marcia & Sundh, Frank (red) (2021). *Att jobba som rektor – om rektorer som professionella yrkesutövare*. Studentlitteratur.

Rapp, Stephan (senaste upplagan). *Huvudmannens roll och utmaningar enligt lag och förordning*. I Johansson, Olof. & Svedberg, Lars. (red.) (2020). *Att leda mot skolans mål*. Tredje upplagan Malmö: Gleerup utbildning AB. (14 sidor).

Sverker Scheutz (red.) (senaste upplagan). *Rättssäker utbildning*. Uppsala: Institutet för utbildningsrätt. (52 sidor).

Söderlöf, Göran (senaste upplagan). *Arbetsrätt för skollära och pedagoger*. Stockholm: Norstedts Juridik. (200 sidor).

Von Essen, Ulrik (senaste upplagan). *Arbete i offentlig förvaltning*. Stockholm: Norstedts Juridik, (222 sidor).